

Fiskeridirektoratet
Utviklingsseksjonen
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

FISKERIDIREKTORATET	
ARKIV	333
22 FEB. 2016	
SAKSNR.	DOK.NR.
2016/1262	
U.O. §	

Bergen, 16.02.2016

Høring av regulering av fisket etter leppefisk 2016

Vi viser til utsendt høringsforslag om regulering av fisket etter leppefisk i 2016, og har følgende merknader til forslaget:

Generelt

Villfanget leppefisk har de siste årene blitt brukt i stadig større grad som biologisk og miljøvennlig avlusingsmetode for laks og ørret. Dette har ført til vesentlig lavere behov for kjemiske avlusingsmidler. Leppefisk har tidligere vært en ubeskattet art, og det har heller ikke vært gjennomført bestandsundersøkelser over tid for noen av artene som går under fellesbetegnelsen leppefisk. Det eksisterer derfor begrenset kunnskap om bestandene av disse artene og om variasjoner i fangstmengde skyldes beskatning eller naturlige variasjoner som sjøtemperaturer mv.

Sjømat Norge er enig i at uttaket fra bestandene må være bærekraftig, og dette krever bedre kunnskap om bestandsgrunnlaget.

Året 2016 er antagelig det året behovet for villfanget rensefisk vil nå et vendepunkt og avta etter hvert som oppdrettsanlegg for rensefisk bygges ut. Totalt behov for rensefisk i Norge er estimert til å være ca 40-50 millioner fisk. Årlig fangst av vill leppefisk har de to siste år har vært ca 20 millioner individer. Det er nå i drift eller under oppføring ca 30 landanlegg for oppdrett av leppefisk og rognkjeks (rensefisk) i Norge og flere kommer. Antall oppdrettet rensefisk estimeres til å bli 20-25 millioner allerede i 2017 og økende de neste årene deretter. Utfra dette er det naturlig å forvente at beskatning av de ville stammene av leppefisk vil avta fra 2017.

I 2015 ble det iverksatt omfattende restriksjoner på fisket etter leppefisk, blant annet ble det innført krav om fluktåpninger i ruser/ teiner. Effekten av dette fremkommer i fangststatistikkene som en reduksjon på ca 25 % i fangst av bergnebb og gressgyllt som er de minste og mest sårbare artene. Reguleringen virket dermed etter sin hensikt og bør kunne videreføres etter samme mal som i 2015.

Etter vårt syn er det av ovennevnte årsaker ikke behov for ytterligere begrensninger av fisket i 2016. Det er viktig at gjeldende regulering får virke minst et år til for å få verifisert at observasjonen fra 2015 er en trend og ikke et engangshendelse, da det også kan tenkes at den store forskjell i sjøtemperatur fra sommeren 2014 til sommeren 2015 har hatt en betydning for fangstmengde. Fra 2017 vil redusert behov for villfanget leppefisk regulere uttaket av leppefisk naturlig.

Fredningsperiode/ åpningstid

Leppefisk er ikke egnet som rensefisk før den er ferdig med gyteperioden, og det er ikke i noens interesse å fange denne fisken før den er ferdig å gyte. Det er svært vanskelig å sette dato for oppstart av fiske da gyting og modning av leppefisken som lusespiser avhenger av sjøtemperatur og andre naturgitte forhold i havet. Det bør under alle omstendigheter utføres prøvofiske før ordinært fiske starter. Vi støtter forslaget om at det i utgangspunktet settes dato for åpning av ordinært fiske, men er også av den oppfatning at denne datoen må kunne tilpasses forholdene i havet. Det bør derfor sees på muligheter for å i tillegg til å ha en bestemt åpningsdato gis anledning for Fiskeridirektøren til å åpne fisket tidligere eller senere enn den fastsatte datoen om forholdene skulle tilsi at rensefisken er moden før eller etter en på forhånd fastlagt åpningsdato for fisket.

Ettersom undersøkelser viser at leppefisk fra Sør- og Vestlandet er gytemoden samtidig, kan dette være en grunn til å holde samme åpningsdato begge steder.

Minstemål

Sjømat Norge støtter forslaget om at minstemål holdes uendret fra 2015

Røkting av redskap

Sjømat Norge støtter forslaget om å viderføre bestemmelsen om daglig røkting med unntak av søn- og helligdager

Seleksjonsinnretninger

Forskriftskravet fra 2015 om seleksjonsåpninger i redskap har vist seg å tjene hensikten idet fangst av de minste artene er redusert, og rekrutteringen til bestanden dermed bedre sikret .

Sjømat Norge støtter forslag om videreføring av seleksjonsinnretninger som kom inn i forskriften i 2015 og at det gjøres forsøk for å gjøre seleksjonsåpningene bedre tilpasset behovet.

Redskapsmengder og kvoter

Bruk av leppefisk er viktig for at havbrukselskapene skal kunne drive miljøvennlig med minst mulig bruk av kjemiske avlusingsmiddel. Det er derfor viktig at tilgang på villfanget leppefisk sikres så lenge det er behov for dette, innenfor bærekraftsmål. Med henvisning til ovenstående beregninger som viser naturlig reduksjon av behov for villfanget leppefisk fra 2017, mener Sjømat Norge at det ikke er behov for reduksjon i uttak av leppefisk i 2016. Nye vurderinger kan gjøres etter at fangstsesongen 2016 er over og det foreligger tall for produksjon av oppdrettet rensefisk.

En mulig kvotebegrensning vil være svært vanskelig å regulere på en måte som både ivaretar havbruksnæringens behov for fisk og fiskernes innsats i fisket. Det foreligger heller ingen faglig dokumentasjon på at en reduksjon i uttak på 15- 20 % er riktig eller nødvendig.

Som nevnt i høringsbrevet vil en båtkvote for antall teiner/ ruser i sjø med letthet kunne omgås ved at flere båter deltar i fisket. En totalkvote eller båtkvote vil kunne føre til at fiskeinnsatsen konsentreres om de perioder fangstene er størst. Kjøperne risikerer dermed å ikke få tilgang på leppefisk hele sesongen.

Om fangst likevel skal kvotereguleres må reguleringen innrettes slik at havbruksnæringen får tilgang på rensefisk hele sesongen.

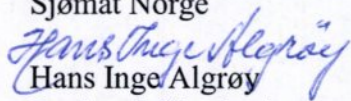
Dette kan gjøres ved at kjøperne får kvote på hvor mange fisk de kan kjøpe, for eksempel pr MTB og selv avtaler med fisker/ selger om når tid fisken skal fiskes og leveres.

Ved en slik ordning vil den enkelte kjøper også ha et spesielt ansvar for å ta vare på sin tildelte kvote av rensefisk. Dette vil da også fremme hensynet til fiskevelferd.

Konklusjon

Sjømat Norge tilrår at reguleringene som ble innført i 2015 videreføres i 2016 uten endringer og at det foretas en ny vurdering etter at fiskesesongen 2016 er avsluttet. En vil da også ha et bredere grunnlag for endringer enn bare ett år, og en vil ha nærmere oversikt over totalbehov og tilgang av oppdrettet rensefisk. Vi mener at det ikke er dokumentert at bestanden av vill leppefisk er i en slik tilstand at det er nødvendig med reduksjon i uttak i 2016.

Med hilsen
Sjømat Norge

Hans Inge Algrøy
Regionsjef havbruk vest.